

JANUSZ PODZIELNY

Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego

<https://orcid.org/0000-0001-5907-4256>

jpodzielny@uni.opole.pl

Sprawozdanie z działalności Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego w roku akademickim 2022/2023

1. Działalność dydaktyczna i kształcenie kadry

Rok akademicki 2022/2023 stanowił 29. cykl naukowo-dydaktyczny funkcjonowania Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, a włączając w to historię Wyższego Seminarium Duchownego w Nysie i Opolu, był to 74. rok działalności. W roku sprawozdawczym prowadzono na Wydziale Teologicznym zajęcia dydaktyczne na takich kierunkach studiów, jak: teologia – moduł kapłański i katechetyczny (jednolite studia magisterskie); teologia kanoniczna (studia drugiego stopnia); orientalistyka chrześcijańska (studia pierwszego stopnia); turystyka i kultura śródziemnomorska (studia drugiego stopnia) oraz podyplomowe studia teologiczno-katechetyczne (dla nauczycieli religii). Oprócz tego realizowane były studia doktoranckie z nauk teologicznych w ramach Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Opolskiego. Ogółem liczba studentów Wydziału Teologicznego wynosiła 183 osoby (na studiach licencjackich i magisterskich – 149 osób, na studiach podyplomowych – 30 osób, a w szkole doktorskiej – 4 osoby).

W roku akademickim 2022/2023 na Wydziale Teologicznym, będącym integralnie związanym z Instytutem Nauk Teologicznych Uniwersytetu Opolskiego, funkcjonowało pięć Katedr (1. Katedra Teologii Biblijnej, Historii Kościoła i Patrologii; 2. Katedra Teologii Fundamentalnej, Dogmatycznej i Ekumenizmu; 3. Katedra Teologii Moralnej, Bioetyki i Prawa Kanonicznego; 4. Katedra Teologii Liturgicznej, Homiletyki i Komunikacji; 5. Katedra Teologii Pastoralnej, Katechetyki, Pedagogiki

i Psychologii). Na WT UO w roku sprawozdawczym zatrudnionych było 26 pracowników naukowo-dydaktycznych: w tym 11 z tytułem naukowym profesora, 9 doktorów habilitowanych na stanowisku profesora uczelni oraz 6 doktorów na stanowisku adiunkta. Ponadto 15 wykładowców prowadziło zajęcia zlecone.

Wydział Teologiczny, współdziałając w tym zakresie z Radą Naukową Uniwersytetu Opolskiego, posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora oraz doktora habilitowanego nauk teologicznych. W roku akademickim 2022/2023 na WT UO stopień naukowy doktora nauk socjologicznych (tj. nauk o rodzinie) zdobyły 2 osoby, zaś stopień naukowy doktora nauk teologicznych – 6 osób. Ponadto tytuł kanonicznego licencjata rzymskiego otrzymała 1 osoba, a tytuł zawodowy magistra uzyskało 19 osób (w tym 17 magistrów teologii oraz 2 magistrów turystyki i kultury śródziemnomorskiej). Należy dodać, iż 15 nauczycieli ukończyło pierwszą serię podyplomowych studiów teologiczno-katechetycznych, uzyskując uprawnienia do nauczania religii w szkole.

2. Działalność naukowa i wydawnicza

Oprócz dydaktyki, ważnym obszarem aktywności Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego pozostaje działalność naukowa, wyrażająca się przede wszystkim poprzez prowadzone badania oraz wydawane publikacje. W roku akademickim 2022/2023 pracownicy WT UO aktywnie uczestniczyli zarówno w krajowych, jak i zagranicznych konferencjach naukowych. Oprócz tego zrealizowano mobilności nauczycieli akademickich w ramach programów Erasmus+ oraz CEEPUS (m.in. w Niemczech, na Węgrzech oraz w Opolu, gdzie gośćmi byli naukowcy z Rumunii). Warto zaznaczyć, że pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału Teologicznego należą do wielu krajowych oraz zagranicznych gremiów naukowych, podejmując w nich aktywną współpracę. Wyniki ich badań zostały opublikowane w formie prac zbiorowych i monografii, a także w postaci artykułów naukowych, zamieszczonych w prestiżowych czasopismach w kraju i za granicą. W sumie w roku sprawozdawczym 2022/2023 były to 144 pozycje różnego typu, które zostały zdeponowane w Bazie Wiedzy Uniwersytetu Opolskiego (<https://bazawiedzy.uni.opole.pl/>). Trzeba wśród nich wymienić m.in. dwutomową książkę pamiątkową pt. *Patrimonium Ecclesiae Christi tradere*, dedykowaną ks. bpowi Janowi Kopcowi, emerytowanemu profesorowi WT UO, z okazji 75-lecia urodzin, 50-lecia prezbiteratu, 30-lecia sakry biskupiej oraz 40-lecia pracy naukowej. Ponadto unikatową monografię na temat historii dydaktyki filozofii na Wydziale Teologicznym oraz w Wyższym Seminarium Duchownym w Nysie i Opolu stanowi

publikacja ks. prof. Kazimierza Marka Wolszy, zatytułowana: *Filozofia w opolskim środowisku teologicznym w latach 1949–2021*.

Wymiernym efektem działalności naukowej Wydziału oraz Instytutu Nauk Teologicznych UO pozostaje praca wydawnicza, którą realizuje Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego. W roku akademickim 2022/2023 oprócz pozycji zwartych (monografie jedno- lub wieloautorskich) wydano kolejne numery pięciu czasopism naukowych, jakimi są: rocznik „Family Forum” (140 pkt. MEiN); rocznik „Studia Oecumenica” (100 pkt. MEiN); półrocznik „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego” (70 pkt. MEiN), półrocznik „Liturgia Sacra” (70 pkt. MEiN) oraz rocznik „Scriptura Sacra”. Należy nadmienić, iż trzy pierwsze spośród wymienionych wyżej czasopism uzyskały wsparcie finansowe w ramach programu Ministerstwa Edukacji i Nauki „Rozwój czasopism naukowych”.

3. Konferencje naukowe i wykłady otwarte

Istotnym przejawem aktywności każdej jednostki naukowej jest także organizacja oraz udział pracowników badawczo-dydaktycznych i studentów w konferencjach czy sympozjach. W roku akademickim 2022/2023 zorganizowano na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego szereg wydarzeń naukowych, takich jak m.in.: ogólnopolska konferencja „Ikonografowie.pl – Kim jesteśmy? Tożsamość ikonografów polskich” (22.10.2022 r.); seminarium otwarte „Anafora św. Jakuba Brata Pańskiego jako przykład starożytnej modlitwy eucharystycznej”, prowadzone przez ks. prof. Baby’ego Varghese z Indii (17.11.2022 r.); konferencja „Etyka i fair play na boisku i poza nim” (15.12.2022 r.); seminarium otwarte „Wierzę w Kościół Chrystusowy” w ramach Tygodnia Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan (24.01.2023 r.); międzynarodowa konferencja „Dokąd zmierza współczesny Kościół?”, organizowana we współpracy z partnerskim Wydziałem Teologii Katolickiej Uniwersytetu w Monastyrze (30.05.2023 r.). Ponadto na WT UO odbyła się kolejna edycja międzynarodowej szkoły letniej CEEPUS *Summer School*, tym razem zatytułowana: *Resources (material and human) as a bioethical challenge* (3–9.05.2023 r.), która zgromadziła w Opolu profesorów i studentów z Czech, Słowacji, Austrii, Węgier oraz Japonii. W Centrum Kultury i Nauki Wydziału Teologicznego UO w Kamieniu Śląskim zorganizowana zaś została w ramach ministerialnego grantu „Społeczna odpowiedzialność nauki” szkoła letnia pt. „Pedagogia tolerancji. Podążając za Karolem Wojtyłą” (23–30.06.2023 r.).

Należy dodać, że Wydział Teologiczny UO od prawie trzydziestu lat współpracuje z lokalnym środowiskiem miasta Opola oraz innych miejscowości na terenie

województwa opolskiego i śląskiego, prowadząc dzięki temu działalność badawczą oraz popularyzując wiedzę z zakresu nauk teologicznych w regionie. W roku akademickim 2022/2023 pracownicy naukowo-dydaktyczni WT UO kontynuowali m.in. internetowy projekt medialny pt.: „Opolskie Forum Teologii”, gdzie w czterech odsłonach poruszona została niezwykle aktualna problematyka wojny i pokoju. Oprócz tego zrealizowano kolejną edycję „Interdyscyplinarnego Areopagu” w ramach Duszpasterstwa Pracowników Akademickich (tym razem na temat przesłania encykliki *Laudato si'* papieża Franciszka). Poza tym odbyła się również tradycyjna seria Wielkopostnych Wykładów Otwartych, w 2023 r. zatytułowana: „Wiara i niewiara w Kościół”.

Prezentując działalność naukową i organizacyjną Wydziału Teologicznego UO, należy też wspomnieć o zaangażowaniu studentów i doktorantów tej jednostki w promocję wiedzy oraz popularyzację wyników badań. W roku sprawozdawczym dwaj absolwenci WT UO otrzymali Nagrodę im. Jana i Wojciecha Wawrzynków za najlepszą pracę magisterską poświęconą dziejom Śląska (ks. mgr Michał Sośnik – nagroda główna; ks. mgr Przemysław Pawlak – wyróżnienie). Warto nadmienić, iż na Wydziale Teologicznym funkcjonują Rada i Samorząd Studencki oraz Koło Naukowe Młodych Teologów, które zaprasza m.in. na cotygodniowe spotkania kręgu biblijnego. Poza tym cykliczne koncerty organizuje działający przy WT UO zespół wokalny „Cantores Opolienses pro Musica Sacra”. Dzięki aktywnej współpracy nauczycieli akademickich i studentów udało się w roku sprawozdawczym zorganizować nie tylko wspomniane wyżej konferencje, ale również takie wydarzenia, jak np.: spotkanie opłatkowo-noworoczne (11.01.2023 r.), bal karnawałowy (21.01.2023 r.), pielgrzymkę do sanktuarium św. Jacka w Kamieniu Śląskim (24.05.2023 r.), a także do Rzymu (24–29.09.2023 r.).

*

Opisane wyżej najbardziej istotne fakty dotyczące działalności Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego w roku akademickim 2022/2023 dowodzą, iż jednostka ta w roku sprawozdawczym prawidłowo i odpowiedzialnie wywiązała się z ustalonych planów – zarówno w zakresie działalności naukowej, wydawniczej, jak i dydaktycznej oraz organizacyjnej. Wymiernym tego efektem jest przyznana ostatecznie 1.03.2023 r. przez Ministra Edukacji i Nauki Uniwersytetowi Opolskiemu w dyscyplinie nauki teologiczne najwyższa kategoria naukowa A+ (jedyna w całej uczelni). Podsumowując, należy zatem stwierdzić, że Wydział Teologiczny UO bardzo rzetelnie realizuje swe obowiązki uniwersyteckie, tak w sferze naukowo-badawczej, jak i dydaktyczno-organizacyjnej.